

2. Кривенко Ю. В. Цивільно-правовий статус волонтера. Правові та інституційні механізми забезпечення розвитку держави та права в умовах євроінтеграції : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (20 травня 2016 р., м. Одеса) : у 2 т. Т. 2. Відп. ред. М. В. Афанасьєва. Одеса : Юридична література. 2016. С. 442-444.
3. Про волонтерську діяльність. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2011. № 42. ст.435.

Ключові слова: волонтерська діяльність, волонтер, волонтерська організація, отримувач волонтерської допомоги.

Ключевые слова: волонтерская деятельность, волонтер, волонтерская организация, получатель волонтерской помощи.

Key words: volunteer activity, volunteer, volunteer organization, recipient of volunteer assistance.

ХИЖНЯК АНАСТАСІЯ ВОЛОДИМИРІВНА

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри цивільного права*

ЩОДО ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОГО ОБОВ'ЯЗКУ ЗБЕРЕЖЕННЯ БАНКІВСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ

Інститут банківської таємниці носить міжгалузевий характер [5, с.181], адже відносини отримання, зберігання, розкриття та відповідальності за несанкціоноване розкриття інформації, що складає банківську таємницю, регулюються одразу декількома галузями права. Норми цивільного, господарського, фінансового, адміністративного, адміністративного, кримінально-процесуального та декількох інших галузей права визначають межі здійснення права особи на збереження банківської таємниці.

Право на збереження банківської таємниці справедливо відноситься до цивільних прав, адже у своїй природі воно конкретизує та відображає сукупність особистих немайнових прав, пов'язаних із захистом честі, гідності та ділової репутації особи (право на таємницю приватного життя) [3; 6].

Здійснення суб'єктивних цивільних прав нерозривно пов'язане з виконанням обов'язків. З позицій загальнотеоретичної юриспруденції суб'єктивний обов'язок – це міра необхідної поведінки, якої повинен дотримуватись зобов'язаний суб'єкт згідно з вимогами законодавства та уповноваженого суб'єкта для задоволення його законних інтересів. Відповідно до ч. 1 ст. 14 ЦК України цивільні обов'язки виконуються у межах, встановлених договором та актом цивільного законодавства [7].

Ч.1 ст. 61 Закону «Про банки і банківську діяльність» встановлює обов'язок банку щодо збереження банківської таємниці шляхом обмеження кола осіб, що мають доступ до інформації, яка становить банківську таємницю; організації спеціального діловодства з документами,

що містять банківську таємницю; застосування технічних засобів для запобігання несанкціонованому доступу до електронних та інших носіїв інформації; застосування застережень щодо збереження банківської таємниці та відповідальності за її розголошення у договорах і угодах між банком і клієнтом [2].

Ч.2 даної статті встановлює персональний обов'язок службовців банку щодо збереження банківської таємниці, а також обов'язок керівників та службовців банку не розголошувати та не використовувати з вигодою для себе чи для третіх осіб конфіденційну інформацію, яка стала відома їм при виконанні своїх службових обов'язків [2].

Відповідно до ч.1. ст.1076 ЦК України банк гарантує таємницю банківського рахунка, операцій за рахунком і відомостей про клієнта. Відомості про операції та рахунки можуть бути надані тільки самим клієнтам або їхнім представникам. Іншим особам, у тому числі органам державної влади, їхнім посадовим і службовим особам, такі відомості можуть бути надані виключно у випадках та в порядку, встановлених законом про банки і банківську діяльність [7].

Попри формулювання норми у вигляді «гарантії», можемо констатувати, що відповідно до цивільного законодавства саме за банками як юридичними особами закріплюється цивільний обов'язок збереження банківської таємниці. Вважаємо за необхідне відносити даний обов'язок саме до цивільних через специфіку об'єкта даних правовідносин. Так, О.І. Сирота виділяє наступні риси інформації, що становить банківську таємницю: вона є нематеріальним благом, тобто не має матеріального змісту; відображена і певним чином зафіксована на паперових або електронних носіях; обертається як самостійний об'єкт правовідносин, унаслідок чого є можливість її передачі від одного суб'єкта до іншого; її оборотоздатність законодавчо обмежена; при передачі інформації, що містить банківську таємницю, і юридичному закріпленні такого факту передаються і права на її використання; вона передається і поширюється лише на матеріальному носіїві або за допомогою матеріального носія, що викликає необхідність юридично закріплювати обсяг прав з її зберігання і використання особам, які володіють такою інформацією [4, с.12].

Попри цивільно-правовий характер відносин щодо реалізації вищезазначеного обов'язку, слід також відзначити і значний ступінь впливу публічного аспекту правового регулювання відносин здійснення обов'язку збереження банківської таємниці, адже практичні механізми реалізації даного обов'язку закріплюються нормами як адміністративного права, так і встановлюються на міжнародному рівні. Зокрема, О.О. Драчевська в результаті дослідження законодавчої бази Європейського Союзу доводить необхідність імплементації положень європейського законодавства щодо створення єдиного реєстру банківських рахунків фізичних і юридичних осіб та надання доступу до нього окремим державним органам задля належної протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом [1, с.142].

Отже, робимо висновок щодо приватноправової природи обов'язку збереження банківської таємниці банком та наявності одночасно публічного елементу в механізмі реалізації даного обов'язку.

Список використаної літератури:

1. Драчевська О.О. Адміністративно-правове регулювання банківської системи в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. К., 2021. 196 с.
2. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>
3. Про судову практику у справах про захист гідності та честі фізичної особи, а також ділової репутації фізичної та юридичної особи: Постанова Пленуму ВСУ. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v_001700-09#Text
4. Сирота А.І. Банківська таємниця як правова категорія. *Фінансове право*. 2013. № 1. С. 11-14.
5. Смерічевський С.Ф., Свіридов Є.Ю. Банківська таємниця в системі безпеки національної економіки. *Університетські наукові записки*. 2012. № 2. С. 180-186.
6. Узагальнення судової практики розгляду справ про розкриття банками інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб: Верховний Суд України. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/VS090952>
7. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Ключові слова: банк, банківська таємниця, збереження банківської таємниці, особисті немайнові права.

Ключевые слова: банк, банковская тайна, сохранение банковской тайны, личные неимущественные права.

Key words: bank, banking secrecy, preservation of banking secrecy, personal intangible rights.

МАКОВЕЦЬКИЙ АНДРІЙ МИКОЛАЙОВИЧ

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри цивільного права*

СУБ'ЄКТИ ПРАВА КОМУНАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Під час дії Закону України «Про власність» суб'єктами права комунальної власності законодавець визначав адміністративно-територіальні одиниці. Сьогодні ж, відповідно до статті 142 Конституції України [1] та статей 1,6 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [2], первинними суб'єктом місцевого самоврядування, основним носієм його функцій і повноважень є територіальна громада села, селища, міста.